D					3				A16
1.	पश्	पुधन गणना 2019 नु	सार महाराष्ट्र	राज्याचा देश	ामध्ये पर्	गुधनाच्या बाब	ातीत कितवा	क्रमांक लागतो	?
	(1)) पहिला	(2) (ति	सर्	(3)	सातवा	(4)	नववा	
		ecording to livestore country?	ock census 2	2019, what i	is the ra	nk of Mah	arashtra in	terms of live	stock among
	(1)	First	(2) Th	ird	(3)	Seventh	(4)	Nineth	
<u> </u>	✓ ₁₆	वी जागतिक युवा ति	गरंदाजी स्पर्धा	ऑगस्ट 2021	। मध्ये ख 	गलीलपैकी क	ोणत्या देशात	पार पडली अ	ाहे? ≯
	(1)	दक्षिण कोरिया	(2) पोल	गंड ≰	(B)	भारत	(4)	ऑस्ट्रेलिया	
	16 ^{tl} nat	h World Youth A	Archery Cha	ampionship	was h	eld in Aug	gust 2021 in	which of the	he following
	(1)	South Koria	(2) Po	land	(3)	India	(4)	Australia	
3.	खार्ल (a) (b)	ोल वर्णनावरून व्यक् 2013 मध्ये त्यांनी ज् ग्रॅम्मी पुरस्काराकर	प्रथम 'माई'				का.		
	(c)	त्यांना नुकतेच मह	राष्ट्र भूषण 2	2021 ने सन्मा	नित कर	ण्यात आले.			
	पर्यार	गी उत्तरे :							
	(1)	लता मंगेशकर		L (2)		भोसले			
	(3)	कृष्णा कल्ले		(4)	शांता	आपटे			
	Iden	tify the person fr	om the follo	owing discr	iption :				
	(a)	In 2013 she acte							
	(b)	The first Indian	singer to b	e nominate	d for a	Grammy A	ward.		
	(c)	She was recentl	y awarded	the Mahar	ashtra l	3hushan A	ward 2021.		
	Ansv	ver Options :							
	(1)	Lata Mangeshka	ar	(2)	Asha	Bhosale			

Shanta Apte

(4)

Krishna Kalle

(3)

- (2) Pegasus snooping row enquiry
- (3) Aadhar Card Policy confirmation

IPL spot fixing scam enquiry

(4) None of the above

(1)

A16 D 5 कोणत्या केंद्रीय मंत्रालयाने 'My CGHS'/मोबाईल ॲप्लीकेशन लाँच केले? शिक्षण मंत्रालय आरोग्य मंत्रालय सांस्कृतिक मंत्रालय पर्यटन मंत्रालय (4)Which Union Ministry launched 'My CGHS' Mobile application ? Ministry of Health Ministry of Education (2)(1)Ministry of Culture (4)Ministry of Tourism (3)भारताच्या महत्वाकांक्षी 'गगनयान' या अंतरिक्ष मोहिमेला खालीलपैकी कोणत्या देशाचे महत्वपूर्ण सहकार्य लाभले आहे? दक्षिण कोरिया (2)(1)जपान फ्रांस. संयुक्त अरब अमिरात (4)Which one of the following country has provided instrumental support to India's ambitious space mission 'Gaganyan'? South Koria Japan (2)(1)United Arab Emirates (UAE) (4)France (3)कोणत्या कंपनीने विकसित केले ओमिक्रॉन प्रकार शोधणारे भारतातील पहिले आर टी – पी सी आर किट: (ओमिशुअर आहे? ॲपेक्स फार्मा सन फार्मा (4) पिरॅमल टाटा एमडी (2)Indias First RT-PCR kit to detect the Omicron Variant, named 'Omisure' is developed by which company? Apex Pharma Sun Pharma (4) (3)Tata MD (2)Piramal (1)कोणुत्या संस्थेने चेक पेमेंटसाठी 'पॉझिटीव्ह पे सिस्टम (PPS)' विकसित केले आहे? नॅशनल पेमेंट कार्पोरेशन ऑफ इंडिया भारतीय रिझर्व्ह बँक नीति आयोग अर्थ मंत्रालय (4)Which institution has developed the 'Positive Pay System (PPS)' for Cheque Payment? National Payments Corporation of India (1)Reserve Bank of India (2)

Ministry of Finance

Niti Aayog

(3)

(4)

6 D A16 ग्राहक संरक्षण कायदा 2019 च्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान(**चुकीचे र्र**आहे? हा कायदा २० जुलै २०२० पासून लागू झाला. 🗸 (a) ई-कॉमर्स प्लॅटफॉर्मवरील अनुचित व्यापार प्रतिबंध नियमांचा समावेश या कायद्यात करण्यात आला आहे. (b) ग्राहक विवाद निवारण आयोगाच्या नियमानुसार 10 लाख रूपयांपर्यंतच्या तक्रारींसाठी कुठलेही शुल्क आकारले (c) जाणार नाही. पर्यायी उत्तरे : विधान (a) 🦞 विधाने (a) व (c) (1)विधान (c) विधाने (b) व (c) (3) Which of the following statement is incorrect in respect of the Consumer Protection Act 2019? (a) This act came into force on 20th July 2020. Unfair trade prohibition rules on e-commerce platforms are included in this act. (b) As per the rules of the consumer Disputes Redressal Commission no charges will be levied (c) for complaints upto ₹ 10 lakhs. **Answer Options:** Statements (a) and (c) (2)Statement (a) (1)Statement (c) Statements (b) and (c) (4)(3)'सस्टेनेबल इंटरनॅशनल फायनान्सिंग स्कीम' कोणत्या जागतिक संघटनेशी संबंधित आहे? सार्क ब्रिक्स (4)आसियान (3)जी20 (1)'Sustainable international financing scheme' is associated with which global association? SAARC (1) G20 **ASEAN BRICS** (4)(2)(3)कोणत्या अंतराळ संस्थेने अंतराळातून शुक्राच्या पृष्ठभागाची पहिली दृश्यमान प्रकाश प्रतिमा प्रकाशित केली आहे? ईसा (1)जे ए एक्स ए सी एन ए (4)

Which space agency has released the first visible light images of the surface of venus from space?

NASA

CNA

(4)

(3)

(2)

JAXA

ESA

(1)

D 7 राष्ट्रीय वित्तीय अहवाल प्राधिकरण (NFRA) चे अध्यक्ष म्हणून कोणाची नियुक्ती करण्यात आली आहे? 15 अजय भूषण पांडे नंदन निलेकणी (2)अझीम प्रेमजी क्रिस गोपालकृष्णन (3)(4)Who has been appointed as the chairman of the National Financial Reporting Authority (NFRA)? Nandan Nilekani Ajay Bhushan Pandey (2)(1)Kris Gopalakrishnan Azim Premji (4)(3)भारतीय राज्यघटनेच्या मसुदा समितीचे खालीलपैकी कोण सदस्य होते? वद्रलभभाई पटेल 🧡 जवाहरलाल नेहरू 🍾 (2)(1)डॉ. राजेंद्र प्रसाद 🦞 अल्लादी कृष्णस्वामी अय्यर (4)Who among the following was the members of the drafting committee of the Indian Constitution? Jawaharlal Nehru Vallabhbhai Patel (2)(1)Dr. Rajendra Prasad (3)Alladi Krishnaswamy Iyer (4)73 व्या संविधान संशोधन अधिनियम, 1993 अनुसार ग्राम पंचायतींना देण्यात आलेल्या नवीन जबाबदाऱ्या. भूमीसुधार कायदा लागू करणे (a) वनोद्योग, लघु व कुटीर उद्योगांचा विकास करणे (b) तांत्रीक व व्यवसायिक शिक्षणाची सुविधा उपलब्ध करुन देणे (c) गावांतील जनतेसाठी मनोरंजनाची व्यवस्था करणे (d)वरीलपैकी कीणता/कोणते वाक्य बरोबा फक्त (d) (2)(1)फक्त (b) फक्त (b) आप्रि (c) फक्त (a) आणि (d) (3)New responsibilities given to Gram Panchayats as per 73rd Constitution Amendment Act, 1993. Enforcement of Land Reforms Act (a) To develop forest industries, small and cottage industries (b) Facilitate technical and vocational education (c) To arrange entertainment for the people of the village. (d) Which of the above statement/statements is/are incorrect? (2)Only (d) Only (b) (1)

(4)

Only (b) and (c)

Only (a) and (d)

(3)

भारतीय संविधानाच्या कोणत्या कलमात मुख्यमंत्री यांची कर्तव्ये स्पष्ट केली आहेत?

- (1) कलम 163
- (2) कलम 166
- **/3**) कलम 167
- (4) कलम 164

Which Article of the Indian Constitution defines the duties of the Chief Minister?

- (1) Article 163
- (2) Article 166
- (3) Article 167
- (4) Article 164

राज्यपाल पदाच्या कालावधीबाबत खालीलपैकी कोणती कथने बरोबर आहेत?

- (a) राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत राज्यपाल आपल्या पदावर राहतात.
- (b) राज्यपाल स्वखुशीने आपल्या पदाचा राजीनामा देऊ शकतात. 🗸
- (c) राज्यपालांची नियुक्ती सर्वसाधारणपणे पाच वर्षासाठी असते. 🗸
- (d) दुसरी व्यक्ती पद स्विकारेपर्यंत राज्यपाल आपल्या पदावर राहतात. 🕻

75 (69

77 79

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधाने (a), (b) व (c) बरोबर आहेत
- (2) फक्त विधाने (a), (b) व (d) बरोबर आहेत
- (3) फक्त विधाने (b), (c) व (d) बरोबर आहेत

⁄4) सर्व विधाने बरोबर आहेत

Which of the following are the correct statements regarding the tenure of a Governor of State?

- (a) Governor remains in his office as long as President of India wishes.
- (b) Governor may resign voluntarily.
- (c) The appointment of Governor is generally for 05 years.
- (d) Governor remains in his office until another person takes charge.

- (1) Only statements (a), (b) and (c) are correct
- (2) Only statements (a), (b) and (d) are correct
- (3) Only statements (b), (c) and (d) are correct
- (4) All statements are correct

A16 D भारतीय राज्यघटनेतील खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य ब्रिटिश राज्यघटनेतून घेतलेले (नाही? 20. सरकारचे संसदीय स्वरूप 🗸 (1)सरकारचे मंत्रिमंडळ स्वरूप (2)कायद्याचे राज्य . (3)समवर्ती सूची Which among the following features of Indian Constitution is not borrowed from British Constitution? Parliamentary form of Government (1)Cabinet form of Government (2)Rule of Law (3) Concurrent List (4)भारतात संसद आणि राज्य विधान मंडळांच्या निवडणूका _____ द्वारे आयोजित केल्या जातात. राज्य निवडणूक आयोग राष्ट्रपती (2)(1)(4) भारताचा निर्वाचन आयोग राज्यपाल (3) Elections in India for Parliament and State Legislatures are conducted by State Election Commission (2) President (1)Election Commission of India Governor (4)(3)ग्रामसभेच्या रचनेतील (अचूक) वाक्यांचा समूह बनवा. गावातील सर्व प्रौढ नागरिकांची मिळून ग्रामसभा तयार होते. (a) 18 वर्ष पूर्ण करणारा प्रत्येक मतदार ग्रामसभेचा सभासद बनतो 🕻 (b) ग्रामसुभेला निवडणूक असते. 🏲 (c) ग्रामपंचायतीचे सर्व मतदार ग्रामसभेचे सभासद असतात. L पर्यायी उत्तरे : (2) फक्त (b), (c) आणि (d) फक्त (a), (b) आणि (c) (1)वरील सर्व फक्त (a) (b) आणि (d) Make a group of correct sentences in the composition of the Gram Sabha: Gram Sabha is formed from all the adult citizens of the village. Every voter who completes 18 years of age becomes a member of Gram Sabha. (a) (b) Gram Sabha has election. All the voters of the Gram Panchayat are members of the Gram Sabha. (c) (d) Answer Options : Only (b), (c) and (d) (2) Only (a), (b) and (c)

All the above

(4)

Only (a), (b) and (d)

(1)

(3)

D

www.byjusexamprep.com A16 10 राज्य लोकसेवा आयोगाबाबत कोणता/कोणती विधाने बरोबर नाहीत? (a) भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 315 ते 323 मध्ये तरतूद. (b) हे आयोग राज्यशासन तसेच केंद्रशासनासाठी कार्य करते. 🗡 (c) या आयोगाने निवड केलेल्या प्रशासकीय अधिकाऱ्यांच्या नेमणूका केंद्रशासन करीत असते. 🗙 (d) आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांच्या नेमणूका राज्यशासनाकडून केल्या जातात्. 🗸 पर्यायी उत्तरे : (1)

फक्त (a) आणि (b)

(2) फक्त (a) आणि (c)

फक्त (b) आणि (c) फक्त (b) आणि (d) (4)

Which of the following statement/statements regarding State Public Service Commission is/are not correct ?

- (a) Provisions in Articles 315 to 323 of the Indian Constitution.
- These Commission are working for the State Government as well as the Central Government. (b) (c)
- The appointment of the administrative officers selected by this Commission is done by the
- The chairman and the members of the Commission are appointed by the State Government. (d) **Answer Options:**
- Only (a) and (b) (1)

(2)Only (a) and (c)

(3) Only (b) and (c)

(4)Only (b) and (d)

प्रत्येक राज्याला महाधिवक्ता असावा असे कोणत्या कलमात नमूद केले आहे?

76

- (1)कलम 194
- (2) कलम 177
- (3)कलम 197

Which article states that each state shall have an Advocate General?

- (1)Article 194
- Article 177 (2)
- Article 197
- (4)Article 165

खालीलपैकी कोणती समिती पंचायत राज्यासंबंधित

अशोक मेहता समिती (1)

राजमन्नार समिती

(3) थंगन समिती

एल.एम. सिंघवी समिती (4)

Which of the following Committee is not related to the Panchayati Raj?

- Ashok Mehta Committee (1)
- (2)Rajmannar Committee
- (3) Thungan Committee
- L.M. Singhvi Committee (4)

6.	1 नोव्हें	बर 1866	रोजी	स्थापन	झालेत	त्या ईस्ट इंडिय	। असोसिए	्र शिन संस्	थेचा उद	देश काय	होता?	
	(a)	स्त्री शिक्ष	गण			(b)		ोय शिक्षा			ervii.	
	(c)	लोक शि	क्षण			(d)		त्र शिक्षण				
		की कोण	ते विध	ग्रान/विध	ग्राने ब र	रोबर आहेत?	,	, , , , ,	7			
	(1)	(a) आणि			2) (1	o) आणि (d)	1 (3)	(c) फक	त	(4)	(d) फक्त	
	What	was the	e aim	of Ea	st Ind	lia Associatio	on organ	isation,	establi	shed on	1 November	1866 ?
	(a)	Female	Educ	cation		(b		ical Ed				
	(c)	People				(d	l) Reliş	gious E	ducatio	n		
		h of the (a) and	(b)			above is/ar		: ?				
	(1)	(a) and			2) ((b) and (d)	(3)	(c) on	ly	(4)	(d) only	
77/	योग्य	जोड्या व	नावा.									
					(A)				(B)		
	(a)	1890, Ț	jबई ^{वि}	गेरणी	कामगा	र संघटना		(i)		. <i>~)</i> नजपतराय		
	(b)					लि लेबर असो	शिएशम	(ii)	बी.पी.	-		
	(c)	1918, Ŧ			-			(iii)	महात्मा			
	(d)	1920, 3	ऑल इ	इंडिया	ट्रेड यू	नियन काँग्रेस ५	<i></i>	(iv)		ा मेघाजी	लोखंडे	
	` '	ो उत्तरे :	,			•		7-1)	•			
		(a) ((b)	(c)	(d)							
	(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)							
	(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)							
1	/(3)	(iv)	(ii) /	(iii)	(i) (
	(4)	` '	(iii)	(iv)	(i)							
	Mat	ch the j	pair.							(7		
		1000		(A)	#*11 TA	, 1 II			(;)	(B		
	(a)					orkers Unio		tion	(i) (ii)	Lala La B.P. Wa	-	
	(b)					xtile Labour Union	Associa	tion	(iii)		na Gandhi	
	(c) (d)					Union Cong	gress		(iv)		n Meghaji l	Lokhande
	` '	swer op			Trude	Gilleit Gast	0		\ /	J	σ,	
		(a)	(b)	(c)	(d)							
	(1)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)							
	(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)							
	(3)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)							
	(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)							

A16

D

- सांप्रदायिकतेच्या वाढीसाठी कारणीभूत ठरलेली खाली दिलेली विधाने कोणाची (आहेत्
 - 'हिंदू व मुस्लिम ही दोन्ही राष्ट्रे असून ती विरोधी राष्ट्रे आहेत'. (a)
 - (b) 'फोडा आणि झोडा' हे धोरण हिंदूस्थानात अंमलात आणले पाहिजे आणि मुस्लिमांना हिंदूपासून अलग केले पाहिजे.
 - ''महात्मा गांधीजींची सविनय कायदेभंगाची चळवळ भारताच्या पूर्ण स्वातंत्र्याकरिता नाही परंतु भारतीय मुसलमानांना (c) हिंदू महासभेच्या वर्चस्वाखाली आणण्यासाठी आहे''.
 - ''भारताला मातृभूमी मानणाऱ्यांचा भारत देश आहे''.

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	प्राचार्य बेक	सर सय्यद अहमद	वि.दा. सावरकर	महमंद अली जिना.
$\sqrt{2}$	सर सय्यद अहमद	प्राचार्य बेकु	महमंद अली जिना	वि.दा. सावरकर 🗸
(3)	वि.दा. सावरकर	महमंद अली जिना	, प्राचार्य बेक	सर सय्यद अहमद
(4)	महमंद अली जिना	सर सय्यद अहमद	वि.दा. सावरकर	प्राचार्य बेक

Who made the following statements which caused the growth of Communalism?

- Hindu and Muslim are two nations and these are two opposite countries. (a)
- (b) The policy of divide and beat has to be adopted in India and Muslims should be kept away from Hindu.
- Mahatma Gandhiji's Civil-Disobedience Movement is not totally for freedom of India but to (c) keep Indian Muslims under the domination of Hindu Mahasabha.
- Those who are recognizing India as their motherland, India is their nation. (d)

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	Principal Bake	Sir Sayyad Ahamad	V.D. Sawarkar	Mohamad Ali Jinnah
(2)	Sir Sayyad Ahamad	Principal Bake	Mohamad Ali Jinnah	V.D. Sawarkar
(3)	V.D. Sawarkar	Mohamad Ali Jinnah	Principal Bake	Sir Sayyad Ahamad
(4)	Mohamad Ali Jinnah	Sir Sayyad Ahmad	V.D. Sawarkar	Principal Bake

D 29. जोड्या लावून (योग्य) पर्याय निवडा.

- (a) आचार्य बाळशास्त्री जांभेकर र
- (b) दुर्गाराम मंछाराम, दादोबा पांडुरंग
- (c) ॲनी बेझंट
- (d) केशवचंद्र सेन

सूरत येथे मानवधर्म सभेची स्थापना

खिस्ती मिशनऱ्यांच्या ताब्यात गेलेल्या श्रीपाद शेषादी परळीकर यांचे शुद्धीकरण

- (iii) नॉर्मल स्कूल व व्हिक्टोरिया इन्स्टिट्यूटची स्थापना
- (iv) · सेंट्रल हिंदू कॉलेजची स्थापना

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (i) (iv) (ii)
- (ii) (ij) (iv) (iii)
- (3) (iv) (iii) (ii) (i)
- (4) (iii) (iv) (i) (ii)

Choose the correct option by matching the following:

- (a) Acharya Bal Shastri Jambhekar
- (i) Establishment of Manav Dharm Sabha at Surat
- (b) Durgaram Manchharam, Dadoba Pandurang
- (ii) Purification of Shripad Sheshadri Paralikar was done who was in the custody of Christi Missionary
- (c) Annie Besant
- (iii) Establishment of Normal School and Victoria Institute
- (d) Keshavchandra Sen
- (iv) Establishment of Central Hindu-College

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (i) (iv) (ii)
- (2) (ii) (i) (iv) (iii)
- (3) (iv) (iii) (ii) (i)
- (4) (iii) (iv) (i) (ii)

(i)

जॉर्ज युल

0

36. काँग्रेस अधिवेशनाचे स्थळ व त्याच्या अध्यक्षांच्या नावाच्या) जोड्या लावा.

- (a) प्रथम काँग्रेस अधिवेशन, मुंबई (1885)
- (b) दुसरे काँग्रेस अधिवेशन, कलकत्ता (1886) (ii) बदुद्दीन तय्यबजी
- (c) तिसरे काँग्रेस अधिवेशन, मद्रास (1887) , (iii) वोमेशचंद्र बॅनर्जी
- (d) चौथे काँग्रेस अधिवेशन, अलाहाबाद (1888) (iv) दादाभाई नौरोजी

पर्यायी उत्तरे :

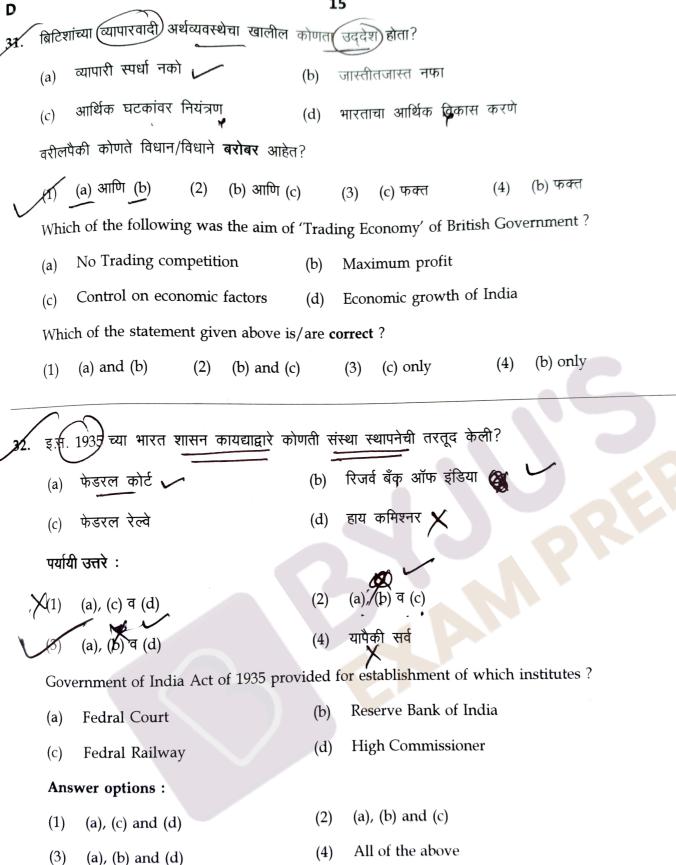
- (a) (b) (c) (d)
- $(1) \quad (iii) \quad (iv) \quad (i) \quad (ii)$
- (2) (iii) (iv) (ii) (i) .
 - (3) (iii) (i) (ii) (iv)
 - (4) (iv) (i) (ii) (iii)

Match the pair place of the Congress Session and his Presidents name.

- (a) First Congress Session, Mumbai (1885) (i) George Yul
- (b) Second Congress Session, Calcutta (1886) (ii) Badruddin Tayyabji
- (c) Third Congress Session, Madras (1887) (iii) Womeshchandra Banarjee
- (d) Fourth Congress Session, Allahabad (1888) (iv) Dadabhai Naoroji

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iii) (iv) (i) (ii)
- (2) (iii) (iv) (ii) (i)
- (3) (iii) (i) (ii) (iv)
- (4) (iv) (i) (ii) (iii)

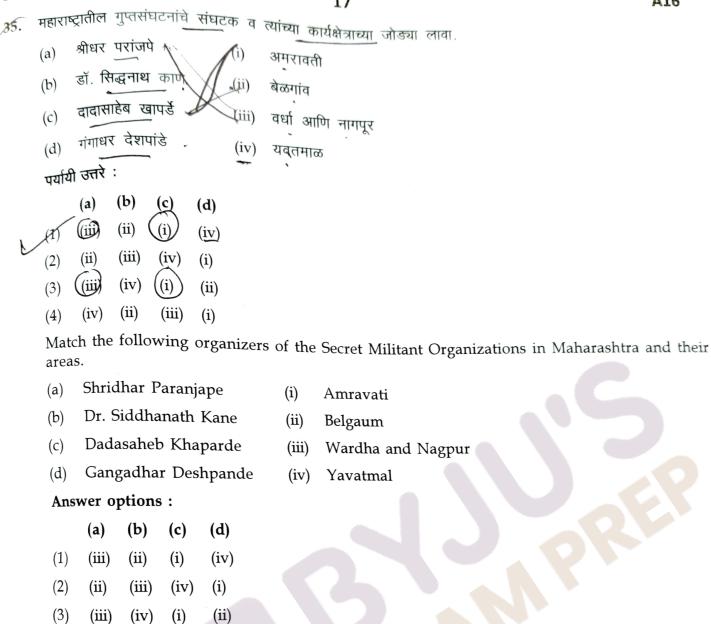
	KAITIPTED.COTT
A16	16
(33) ग	ोपाळ गणेश आगरकरांशी पुढीलपैकी कोणती वृत्तपत्रे संबंधित होती?
(a	u) केसरी व मराठा 🗸
(b	
(c)	Wildly Co.
, ,	
(d)	
98	लिपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त?
(1)	(a) आणि (c) फक्त (b) अणि (c) फक्त
(3)	(b) आणि (d) फक्त (4) (b) (c) आणि (c) प्रवर्त
Go	pal Ganesh Agarkar was related with which of the following Newspapers ? Kesari and Maratha
(a)	Kesari and Maratha
(b)	Varhad Samachar
(c) (d)	Sudharak
' '	Swarajya
(1)	ich of the statement/s given above is/are correct? (a) and (c) only
(3)	
	(b) and (d) only (2) (a), (b) and (c) only (4) (b), (c) and (d) only
ा ३४. भारत	
(a)	च्या द्ळणवळण क्षेत्राच्या विकासाविषयी खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?
	The straint will will employed the straint of the s
(b)	अग्रेपाणास व जीने शांअरच्या काळात रस्त्रांच्या वांध्याच्या ने
(c)	रेल्वेच्या सुरुवातीच्या काळात ब्रांड गेजचे मार्ग बांधण्यात आले.
(d)	नागपूर परिषदेने सरकारला 'तीम नार्ग वाधण्यात आल. X
पर्यायी	नागपूर परिषदेने सरकारला 'वीस वर्षाची रस्ता सुधार योजना' सादर केली.
	(a), (b) आणि (d) विधाने बरोबर आहेत.
(2)	(a) आणि (d) विधाने बरोहर अपेन

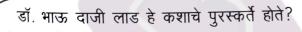
- (a) आणि (d) विधाने बरोबर आहेत. (2)
- (a) (b) आणि 🄀 विधाने बरोबर आहेत. **(3)**
- (b), 💥 आणि (d) विधाने बरोबर आहेत.

Which of the following statements are true regarding the development of transport infrastructure in India? (a)

- The Public Work Department was created during the time of Lord Dalhousie.
- During the reigns of Lord Cornwallis and John Shore road construction gained momentium. (b)
- (c) Broad gauge tracks were built during the early days of the railway.
- (d) Nagpur Council presented 'Twenty Years Road Development Programme' to the Government. Answer options :
- (1)(a), (b) and (d) statements are correct
- (2) (a) and (d) statements are correct
- (3) (a), (b) and (c) statements are correct
- (4)(b), (c) and (d) statements are correct

D

(iii)

(i)

स्त्री वृद्धाश्रम (1)

(iv)

(ii)

(4)

सामाजिक भेदभाव (2)

विधवा पुनर्विवाह (3)

ख्रिस्ती धर्म (4)

What Dr. Bhau Daji Lad was the proponent of?

- (1)Female old age home
- Social discrimination (2)
- (3)Widow remarriage
- (4)Christianity

A16		18			
37,	1847 मध्ये मुंबई बंदर व कापूस उत्पादन करणा केली होती?	रे विभाग यां	ना जोडणारी रेल्वे —	सुरू करा	
	(1) बाईट (2) जॉन लॉईट	(3)	विलोगबी	(4)	प्रेस्कॉट
]	In 1847 who was the first to demand the	launch of	a railway com	ecting th	ne Mumbai port and t
	cotton producing regions ? (1) Bright (2) George Lay	ite (3)	Willogby	(4)	Prescott
	(-,		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	(-)	
38. र	खालील विवरणावरून व्यक्ती ओळखा.				
	(a) <u>'इंडिया'</u> नावाचे वृत्तपत्र सुरू केले.				
(1	b) बॉम्बे असोसिएशनची स्थापना				
(0	c) ईस्ट इंडिया असोसिएशनची स्थापना				
•	d) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे अध्यक्ष				
प	र्यायी उत्तरे :				
	 वादाभाई नौरोजी 	(2) गोपाळ	कृष्ण गोखले>		
(3	3) फिरोजशहा मेहता	 (4) टिन्म्या	वाच्छा		
Id	lentify the person from following descr	iption :	411-241		
(a) (b)	') The started the Newspaper 'India'				
(c)	ASSOCIATION ASSOCI	ion			
(\mathbf{d})	Last Hula Associa	ation			
Ar	uswer options:	1699			
(1)		(2) Gopa	l Krishna Gokh	nale	
(3)	Hirosopolo M. I.		naw Wachha		
39. संथ	गालांच्या उदावाबाबन जानीन्यों से नेपार्थ के	V 200	` .		
(a)	गळांच्या उठावाबाबत खालीलपैकी कोणती विध	न चुकाची	आहेत?		
` ,		ब रिव्ह्यू म	ध्ये आलेली आहे.		
(b)		ग्रा निर्णय घो	षित केला.		
(c)	संथाळाचा पुढारी कान्हू विश्वासघाताने पक	डला गेला.			
(d)	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	कीचा वृत्तांत	दिला आहे.		
पयो	यी उत्तरे :				
(1)	(b), (d) विधाने चुकीची आहेत	2) (a), (b), (c) विधाने चुर्क	ोची आहेत	r
(3)) विधाने चुकीची		l.
Whi	ich of the following statements are fal	lse regard	ing revolt of Sa	anthala 2)
(4)	Economic exploitation of Santhala is	s presente	d in Puniah Ro	VIOLI	
(b)	Salurala declared the decision of es	stablishme	nt of 'State of '	Fruth'	
(c)	Nannu the leader of Santhala was t	reacherou	sly kidnanned		
(d)	O Mauli, the officer gave the report	of duel of	Santhala.		

(2)

(4)

(a), (b), (c) statements are false

(a), (c) statements are false

(1)

(3)

(b), (d) statements are false

(b), (c), (d) statements are false

19 बॉम्बे प्रेसिडेन्सी असोसिएशन संस्थेशी खालील कोणत्या व्यक्ती संबंधित हात्या गोपाळ गणेश आगरकर (a) फिरोजशहा मेहता बदुद्दीन तय्यबजी (c) (d) न्या. तेलंग पर्यायी उत्तरे : (a), (c) आणि (d) फक्त (b), (c) आणि (d) फक्त (1)(a) आणि (b) फक्त (3)(4)(c) आणि (d) फक्त Which of the following personalities were related with Bombay Presidency Association Organisation ? Gopal Ganesh Agarkar Firojshah Mehta (a) (b) Badruddin Tayyabji (d) Justice Telang (c) Answer options: (a), (c) and (d) only (b), (c) and (d) only (1)(2) (a) and (b) only (4)(c) and (d) only (3)ग्रामीण भागातील लोकसंख्या सतत कमी होत आहे. कारण ग्रामीण भागातील जन्मदर कमी आहे. (a) ग्रामीण भागातून शहराकडे स्थलांतर होते. (b) ग्रामीण भागात रोजगार उपलब्धता कमी असते. (c) ग्रामीण भागात मृत्यूदर जास्त असतो. (d) वरीलपैकी कोणते विधान/विधान (बरोबर) आहेत? (a) आणि (d) फक्त (d) (4)(3)फक्त (b) (b) आणि (c) (2)The population is decreasing continuously in rural area, because: The birth rate in rural area is low. (a) The rural people are migrating to urban area. (b) The employment is not available in rural area. (c) The death rate is high in rural area. (d) Which statement/s of the above is true?

(a) and (d)

(3)

only (b)

(2)

(4)

only (d)

(b) and (c)

(1)

	EARIN FREE
A16	20
<u>42.</u> म	हाराष्ट्राच्या हवामानावर खालीलपैकी कोणत्या प्राकृतिक रचनेचा सर्वात जास्त परिणाम झाला आहे?
(1	
(3	
W M	Thich of the following physiographic factor predominently influence on climate of aharashtra ?
(1)) Deccan plateau in Maharashtra (2) Sahyadri mountain and Satpuda range
(3)	
43. पुढी (a)	ल विधाने योग्य की अयोग्य?
, ,	शेतीच्या व्यापारीकरणाने भांडवलदारी शेती प्रक्रियेला उत्तेजन मिळाले नाही.
(b)	शेतीच्या व्यापारीकरणामुळे भाडेतत्वावरील वहिवाट आणि वाटे—हिस्स्यामधील जमीन लागवडीचे प्रमाण वाढत
	या उत्तर :
(1)	(a) आणि (b) योग्य विधाने आहेत.
(2)	(a) आणि (b) योग्य विधाने नाहीत.
(3)	(a) विधान चुकीचे आणि (b) विधान योग्य (बरोबर) आहे.
(4)	(a) विधान योग्य (बरोबर) आणि (b) विधान चुकीचे आहे.
Follo	owing statements are correct or incorrect ?
(a)	Commercialisation of agriculture did not promote capitalist - agriculture.
(b)	Commercialisation of agriculture intensified tenancy and share-cropping.
Answ	ver options :
(1)	(a) and (b) are true statements
	(a) and (b) are false statements
	(a) is false and (b) is true statement
	(a) is true and (b) is false statement
44. महाराष्ट्र	प्रमध्ये लोहखनिजांचे साठे खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात आहे त?
	वर्धा (२) नाष्ट्रिक (२)
Iron o	re reserves in Maharashtra are located in the district of

(2)

Nashik

(3)

Buldhana

Sindhudurg

(4)

Wardha

(1)

,		www.byjusexa		2:	1				BYJU'S EXAMAPEE
1	महार	ष्ट्रात राज्य शास	नाने नील क्रांती धोरेण	केला	•	\ 2			
2.		2017	(2) 2018			ते ?			
	(1)				(3)	2019	(4)	2020	
	Whe	2017	nment in Maharasi	htra has	declare	ed the Blue	Revolutio	n Mission	?
	(1)	2017	(2) 2018		(3)	2019	(4)	2020	
_	1	2						. 1	
6.	महारा	ष्ट्राच्या पश्चिमेस	उत्तर-दक्षिण दिशेत	कोणता प	र्वत/डोंग	ार) आहे?		1 1	
	(1)	सातपुडा							
		_		(2)	शंभूमह	दिव		, ,	
	(3)	सातमाळा	\	(4)	सह्यार्द्र				
	Whi	ch is the mour	ntain/hill situated	on the l	North-	South direct	ion of w	estern Mal	narashtra ?
	(1)	Satpura		(2)		ıbhu Mahad			
	(3)	Satmala		(4)	Sahy				
				(1)	Jany	aum			
/	·	=	TH 1						
7.	भारत	ΙΠ	_ या पिकाला 'सुवर्ण	तत्र महण	ातात.				
	(1)	ताग	(2) लोकर		(3)	कापूस	(A)	रेशीम	
	In Ir	ndia	_ is called as a '(Golden F		-			
		Jute		orden 1	7	_	(4	Cille	
	(1)	juic	(2) Wool		(3)	Cotton	(4) Silk	
								N. /	
1 8.	गुजर	ात रा <mark>ज्यातील '</mark> च	उकाई' हा बहुउद्देशी [,]	य प्रकल्प	कोणत्य	नदीवर वसर्व	नेला आहे?	X	
	(1)	साबरमती	(2) तापी		(3)	माही		1) नर्मदा	
	The	multipurpose	project of Gujara	t 'Ukai'	is situ	ated on wh	ich River	3	
	(1)	Sabarmati	(2) Tapti		(3)	Mahi		4) Narr	nada
			<i></i>						
	1121-	(4)		n mata -	3113			. 2777	
٠,	गरु।५	ाष्ट्रात म <i>ें</i> माहन्य	यात सरासरी तापमान	n Hadid V	जास्त _		या प्रदेशात	া সাধার.	

(1) किनारपट्टीचा प्रदेश

(2) पश्चिम महाराष्ट्र

🕢 मराठवाडा

(4) पूर्व विदर्भ

The average highest temperature in the month of May is recorded in _____ region o Maharashtra.

(1) Coastal Region

(2) Western Maharashtra

(3) Marathwada

(4) Eastern Vidarbha

- (3)
- More deaths due to flood

The reason behind it is

(1)

(4)Lack of industrialisation

0		www.byjusex			23					BYJ	J'S PREP
. 1	खाली	ालपैकी एक भार जेन्नई 🎔	ताच्या पश्चि	म किनारप	ਟ ਰੀ ਗੀ - -					— A16	
1/2.	(1)	9 14 ((-)	लल्प्या					,		
	One	of the followi	ng is an i	mportant	(3)	क	डला	(4)	कोल	काता	
	(1)	Chennai	(2)	Haldia	Port situate			st of In	dia.		
					(3)	K	andla	(4)	Koll	kata	
<u>3.</u>)	महारा	ष्ट्र राज्य कृषी	बाजार मंड	ळाची स्थाप	ना		` ` `				
5.	(1)	1986	(2)	1987			धे झाली.		100		
	Mah	arashtra State		ural Mari	(3) ketina D) 1	988	(4)	198	33	
	(1)	1986	(2)	1987							
	(1)				(3) 1	988	(4)	198	33	
	নায় (पदषणाच्या वाढल	या समस्येच	सामना व						` ` ` ` ` ` ` ` `	
9	थापू र	त्र र पा त्या	शहरी	. सामा ५ केंद्रासाठी	१९ण्यासात्स, 2	.021-2	2 ज्या अर्थसंक	त्यात 10) लाख	<u>ापेक्षा अ</u> धिक लोकसं	ख्या
	(1)	ल्या 32	(2)	42			न करण्याचा प्र	स्ताव अ			
\	(1)				(3	3) 5	52	(4)	62		
	70 to	unt of ₹ 2217	crore for	problem	of air pollu	ition,	the 2021-22	Budge	t pro	poses to provide	e an
	(1)	32	(2)	42							
	(1)		(-)	12	(,	3) !	52	(4)	62		
	1000	नेका सरकारने		11	070				. «		
57.	(1993	7मध्य सरपगरन ती नेमलेली होती		याच्या	अध्यक्षतेखाल	र्ग सा	वेजनिक क्षेत्राती	ल उपव्र	त्माच <u>ा</u>	निर्गुतवणूक) करण्य	14101
	सामत										
	(1)	जी.व्ही. रामकृ	ब्या		(2)	गँटेक	अहलुवालिया				
	(3)	सी. रंगराजन			(4)	सी.पी.	चंद्रशेखर				
		Government	appointe	ed a Com	mittee in 1	1993	on Disinvesti	ment i	n Pu	blic Sector Enter	prises
		er the Chairr			(.)						
	(1)	G.V. Ramk	rishna		(2)	Mon	ek Ahluwali	a .			
	(3)	C. Rangraja	an		(4)	C.P.	Chandrashel	khar			
_			<u> </u>								
7) Davia	रक आणि गराने	ज्या गरीश्रद	(CAC)	गांना परवणी	लेखा	परिक्षणाचे आदे	श देण्य	ाचा अ	ाधिकार असून लेखा	परिक्षण
00.				(CAG)	दित्रमाच्या अ	ात ले	खा परिक्षण अ	हवालाव	र ते	टिप्पणी करू शकत	ात.
	जहप	ाल प्राप्त झाल्या	पासून							120 दिवस	
	(1)	30 दिवस	(2)	60 दिव			90 दिवस		(4)		
	Con	nptroller and	Auditor	General ((CAG) has	a rig	ht to order co	onduct	of si	upplementary au	idit an
	he r	nay also com	ment up	on the a	udit report	with	ıın	aay	s iro	m the date of re	ceipt
		it report.				(2)	00 days		(4)	120 days	
	(1)	30 days	(2)	60 da	ys	(3)	90 days		(3)	120 days	

A16

केंद्रीय उत्पादन शूल्काची राज्यांमधील वाटणीसाठी सातव्या वित्त आयोगाच्या संदर्भात खालील विधाने विचारात ध्रा

- लोकसंख्येसाठी 25 टक्के भार. (a)
- प्रत्येक राज्यातील गरिबांसाठी 33.5 टक्के भार. (b)
- राज्यांच्या दरडोई उत्पन्नाच्या वाढीसाठी 16.5 टक्के भार. (c)
- राज्यांमधील उत्पन्नांच्या समानतेसाठी 25 टक्के भार. (d)

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य आहेत ?

- केवळ (a) आणि (d) योग्य आहेत (1)
- केवळ (b) आणि (c) योग्य आहेत (2)
- (3)केवळ (a), (b) आणि (c) योग्य आहेत
 - केवळ (a), (c) आणि (d) योग्य आहेत (4)

Consider the following statements in the context of Seventh Finance Commission for distributions of the states share of the central excise duty :

- (a) 25 percent weightage for population.
- (b) 33.5 percent weightage for poor in each state.
- (c) 16.5 percent weightage for increase in the per capita income of the state.
- (d) 25 percent weightage for income equilisation between state.

Which of the statement/s given above is/are correct?

- (1)Only (a) and (d) are correct
- Only (b) and (c) are correct (2)
- (3)Only (a), (b) and (c) are correct
- Only (a), (c) and (d) are correct (4)

भारतात(1980 ਜੋ 1985 या काळात लहान जमीन धारकता होण्याची खालीलपैकी कोणती कारपे होती

- (a) वारसा कायदा
- वेगाने वाढणारी लोकसंख्या (b)
- ग्रामीण कर्जबाजारीपणा (c)
- वेगाने वाढणारी संयुक्त कुटुंब व्यवस्था

पर्यायी उत्तरे :

(1)केवळ (a) आणि (d)

- केवळ (b) आणि (c) (2)
- केवळ (a), (b) आणि (c)
- केवळ (b), (c) आणि (d) (4)

Which of the following were the reasons for small land holdings during 1980 to 1985 in Ir

- (a) Law of inheritance
- Rapidly growing population (b)
- (c) Rural indebtedness
- (d) Rapidly growing joint family system

Answer Options:

(1)only (a) and (d)

- (2)only (b) and (c)
- (3) only (a), (b) and (c)
- (4)only (b), (c) and (d)

D	1		0		25	
1	राजक	षिय तूर	ट आणि	वर्षभर	ातील व्याज भरणा यातील फरकाला म्हणतात.	
)O1.	(1)	वित्तीय	तूट	(2	2) अंदाजपत्रक तूट प्राथमिक तूट (4) महसूली तूट	
	The o	differen	ice bet	ween	fiscal deficit and interest payment during the year is called	·
	(1)	Fiscal	deficit	()	2) Budget deficit (3) Primary deficit (4) Revenue def	ricit
	खाली	लपैकी व	नोणते र	ाष्ट्रीय	लोकसंख्या धोरण 2000 चे उदिदष्ट (नाही?)	
62.	(1)				ो करणे (2) सार्वत्रिक लसीकरण	
	(2)	_			न्ह भोजन (4) दोन मुलांचे लहान कुटुंब स्विकारण्यास प्रोत्साह	न
1					is not objective of National Population Policy 2000?	
	(1)				nt mortality (2) Universal immunisation	
	(3)	Mid-d	lay me	al for	poor children (4) Incentive to adopt two child small fam	ily
	1					
63.	यीग्य		जुळवा			
	(a)	देशाती	ल द्विती 	य क्रम	गंकाचा कृषीप्रधान उद्योग (i) सूती कापड उद्योग	
	(b)	देशाती	ल सर्वा	त जुन	व संघटित क्षेत्रातील उद्योगः ;(ii) लोह व स्टील उद्योग	
	(c)	जलद	औद्योगि	क्रीक	रणास कारणीभूत ठरणारा उद्योग (iii) साखर उद्योग	
	(d)	नवीन	तंत्रज्ञान	ाचा व	ापर (iv) वाहन उद्योग	
	पर्यार्थ	ो उत्तरे	:			
		(a)	(b)	(c)	(d)	
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)	
	(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)	
٨	(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)	
			(iv)		(ii)	
	Mat	ch the	follow	ing:	gro based industry in India (i) Cotton industry	
	(a)	Secon	nd larg	gest a	oro pased fidustry in metal	lustry
	(b)	One	of the	oldes	st and organised madely	
	(c)	Indu	stry le	eading	to rapid illustrational (iv) Automobile indu	stry
	(d)	Use	of new	v tech	nnology	
	Ans	swer o	ptions	:		
		(a)	(b)	(c)	(d)	
	(1)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)	
	(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)	
	(3)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)	
	(4)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)	

2016 ची एन.के. सिंग समिती ही शी संबंधित आहे.
(1) बारावा वित्त आयोग
(2) बारावी पंचवार्षिक योजना
(3) चौदावा वित्त आयोग
वित्तीय जबाबदारी आणि अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन कायदा
N.K. Singh Committee of 2016 is related to
(1) Twelfth Finance Commission
(2) Twelfth Five Year Plan
(3) Fourteenth Finance Commission
4) Fiscal Responsibility and Budget Management Act
र्च 2020 अखेर कोणत्या राज्यात प्राथमिक कृषि पत संस्थांची संख्या सर्वाधिक होती ?
) कर्नाटक (2) तामिळनाडू (3) गुजरात 🚜 महाराष्ट्र
which state the number of Primary Agricultural Credit Societies was highest at the end of
Karnataka (2) Tamil Nadu (3) Gujarat (4) Maharashtra
2017-18 मध्ये भारतातील सर्वाधिक प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूक (FDI) 23.6% या क्षेत्रात होती.
संप्रेषण सेवा वस्तुनिर्माण क्षेत्र
किरकोळ आणि घाऊक व्यापार वित्तीय सेवा
ing 2017-18 Foreign Direct Investment (FDI) was highest 23.6 percent in sector in a.
Communication services (2) Manufacturing sector
Real and Wholesale trade (4) Financial services

खालील विधाने विचारात (ध्या):

- ठेव विमा आणि पत हमी महामंडळ (सुधारणा) कायदा संसदेने 2021 मध्ये मंजूर केला. (a)
- ठेव विम्याचा हप्ता ठेवीदारांकडून वसूल केला जातो. (b)
- ठेव विमा हप्ता सर्व विमाधारक बँकांसाठी अनिवार्य आहे. (c)

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने योग्य) आहे/त?

- फक्त (a) आणि (b) योग्य आहेत (1)
- फक्त (a) आणि (c) योग्य आहेत (2)
- फक्त (b) आणि (c) योग्य आहेत (3)
- वरीलपैकी सर्व योग्य आहेत

Consider the following statements:

- The Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation (Amendment) Act, passed by the (a) Parliament in 2021.
- The deposit insurance premium is recovered from the depositors. (b)
- The deposit insurance premium is compulsory for all insured banks. (c)

Which of the statement/s given above is/are correct?

- Only (a) and (b) are correct (1)
- Only (a) and (c) are correct (2)
- Only (b) and (c) are correct (3)
- All of the above are correct (4)

खालीलपैकी कोणता भारतीय रिझर्व्ह बँकेचा परिमाणात्मक मौद्रिक उपाय)नाही

बॅक दर (1)

नैतिक समजावणी

रोख राखीव प्रमाण

वैधानिक रोखता प्रमाण (4)

Which of the following is not a quantitative monetary measures of Reserve Bank of India?

Bank Rate

- Moral Suasion (2)
- Cash Reserve Ratio
- Statutory Liquidity Ratio (4)

राउरकेला, भिलाई आणि दुर्गापूर येथे सार्वजनिक क्षेत्रातील तीन मोठे स्टील प्रकल्प कोणत्या पंचवार्षिक योजनेदरम्यान उभारण्यात आले?

- पहिली पंचवार्षिक योजना (1)
- दुसरी पंचवार्षिक योजना
- तिसरी पंचवार्षिक योजना
- चौथी पंचवार्षिक योजना (4)

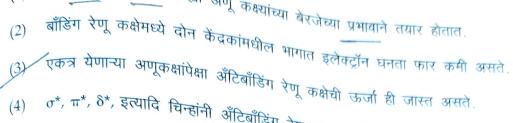
During which five year plan three major steel plants in the public sector were built up at Rourkela, Bhilai and Durgapur?

- First Five Year Plan (1)
- Second Five Year Plan (2)
- Third Five Year Plan (3)
- Fourth Five Year Plan (4)

A16	_						
79.	्र खालील विधाने विच	वारात घ्या.			च्या करण्यात	आली.	आली
	(a) संपूर्ण ग्रामीण	रोजगार योजन	। (SGRY) सप्टेंब	र 2001	मध्ये सुरू करण्यात GNREGS) फेब्रुवारी	2006	मध्ये सुरू करण्यात आली. ो सुरू करण्यात आली.
((b) महात्मा गांधी	राष्ट्रीय ग्रामीण	रोजगार हमी यो	जना (M	GNREGS) निष्ठ	यद्यासार्ट	मुरू करण्यात आली.
(त नहरू राजगा	१ याजना (१४१८)) 01190141	_			
ব	र दिलेल्या विधान,	/विधानांपैकी को	गते विधान/विध्	' '		(4)	(a) व (c) फक्त
	1) (a) फक्त) फक्त	(3)	(a) व (b) फक्त	(4)	
C	Consider the foll	0			1-unched Se	ntemb	per 2001.
(a	a) Sampoorna	Grameen Ro	zgar Yojana (S	SGRY)	was launched Se	Sche	me (MGNREGS) was
(b) Mahatma (Gandhi Nati	onal Rural E	mploy	ment Guarante		
(c)	The Nehru poor.	Rozgar Yojan	a (NRY) was	launch	ed in October 196	59 101	the benefit of the rura
WI	hich of the follo	owing statem	ent/s given al	oove is,	/are correct ?	(4)	(a) and (c) only
(1)	(a) only	(2) (b) only	(3)	(a) and (b) only	(4)	(a) and (e)
(1)	नीलपैकी कोणत्या लाकूड ich of the follo Wood	wing substar	त्युमिनियम	(3)	काच hermal conductiv Glass	(4) (vity? (4)	चांदी) Silver
72 . पातळ	पडद्या द्वारे प्र	काश डोळ्यामध	ये प्रवेश करतो	त्याला	म्हणत	गत.	
(1)	` – आयरीस		ाल ।	43)	रेटीना	(4)	कॉर्निया
` '	t enters the ey	()		e called	the		
(1)	Iris	(2) Pu		(3)	Retina	(4)	Cornea
73. प्रतिध्व	नी तरच ऐकू येत	नो, जर ध्वनीच	ा स्त्रोत आणि	अडथळा	यांतील अंतर		असेल.
	ा 17 मीटरपेक्षा क		(2)		— टरपेक्षा जास्त किंव		
` /	7 मीटरपेक्षा कर्म		(4)	वरीलाँ	वेकी कोणतेच नाही		
` /			the se				ala ta
/ - 1					f sound and the		
	Less than 17 n		(2)		than or equal t	to 17 ₁	meters
(3)	Less than 7 me	eters	(4)	None	e of the above		

D

- रेणूमधील बाँडिंग कक्षा ह्या अणू कक्ष्यांच्या बेरजेच्या प्रभावाने तयार होतात. (1)
- (2)

σ*, π*, δ*, इत्यादि चिन्हांनी ॲंटिबाँडिंग रेणू कक्षा दर्शविल्या जातात. (4)

Choose the incorrect answer:

- Bonding molecular orbitals are formed by the additive effect of the atomic orbitals. (1)
- (2)
- The electron density in the internuclear region in bonding molecular orbital is very low. Energy of the antibonding molecular orbital is higher than that of the combining atomic (3)
- Antibonding molecular orbitals are represented by σ^* , π^* , δ^* , etc. (4)

च्या अणूच्या मॉडेलमध्ये, इलेक्ट्रॉनचा कोनीय संवेग हा h/2π या परिमाणाचा अविभाज्य गुणक आहे.

रूदरफोर्ड

(2)डाल्टन

(3)बोहर

फर्मी (4)

_ model of an atom, the angular momentum (mvr) of an electron is an integral multiple of the quantity $h/2\pi$.

Rutherford's (1)

(2) Dalton's

(3)Bohr's (4)Fermi's

नायट्रोजन फिक्सेशन दरम्यान, नायट्रिफाईंग जिवाणू कोणाचे रूपांतर कशामध्ये करतात?

NO₃ चे NH₄ मध्ये

(2) N₂ चे NH₄ मध्ये

NH₄ चे NO₃ मध्ये

NO3 चे N2 मध्ये (4)

During biological nitrogen fixation, nitrifying bacteria convert

(1) NO_3^- to NH_4^+ N2 to NH4

(3) NH_4^+ to NO_3^-

 NO_3^- to N_2 (4)

ऑरेलियाच्या लारवल स्टेजचा खालीलपैकी योग्य क्रम कोणता?

- (1) प्लान्युला, हायड्राट्युबा, सायफिस्टोमा, ईफिरा
- (2) प्लान्युला, ईफिरा, सायफिस्टोमा, हायड्राट्युबा
- (3) सायफिस्टोमा, प्लान्युला, हायड्राट्युबा, ईफिरा
- (4) हायड्राट्युबा, ईफिरा, प्लान्युला, सायफिस्टोमा

Which one of the following is the correct sequence of larval stages of Aurelia?

- (1) Planula, Hydratuba, Scyphistoma, Ephyra
- (2) Planula, Ephyra, Scyphistoma, Hydratuba
- (3) Scyphistoma, Planula, Hydratuba, Ephyra
- (4) Hydratuba, Ephyra, Planula, Scyphistoma

खालीलपैकी कोणता/कोणत्या प्राणी/प्राण्यांचा समूह हे सरपटणारे प्राणी या वर्गात मोडतात?

- (a) पाल, साप, बेडूक आणि लोरीस
- (b) कासव, घडीयाल, कॅमेन आणि टॉटयारा .
- (c) कासव, मगर, सॅलेमेंडर आणि पाल
- (d) सॅलेमेंडर, सरडा, कासव आणि बेडूक

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (b)

(2) फक्त (b) आणि (c)

(3) फक्त (c) आणि (d)

(4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following is/are group/groups of reptilian animals?

- (a) Lizard, Snake, Frog and Loris
- (b) Turtle, Gharial, Caiman and Tuatara
- (c) Turtle, Crocodile, Salamander and Lizard
- (d) Salamander, Catotes, Turtle and Frog

Answer Options:

(1) Only (b)

(2) Only (b) & (c)

(3) Only (c) & (d)

(4) All of the above

D खालील जोड्या जुळवा.

- (a) पायथन मोलुरुस
- (b) नाजा नाजा
- (c) व्हायपर रस्सीली ६ ,
- (d) टायफ्लोप्स ब्रामिनास्र

- '(i) हिमोटॉक्सिक्
 - (ii) अंध साप
 - (iii) न्युरोटॉक्सिक
- (jiv) बिन विषारी.

पर्यायी उत्तरे :

- (a) (b) (c) (d)
- (iv) (iii) (i) (ii)
- (2) (iii) (iv) (ii) (i)
- (3) (i) (ii) (iv) (iii)
- (4) (iii) (i) (ii) (iv)

Match the following:

- (a) Python molurus
- (b) Naja naja
- (c) Viper russelli
- (d) Typhlops braminus

- (i) Haemotoxic
- (ii) Blind snake
- (iii) Neurotoxic
- (iv) Non-poisonous

Answer Options:

- (a) (b) (c) (d)
- (1) (iv) (iii) (i) (ii)
- (2) (iii) (iv) (ii) (i)
- (3) (i) (ii) (iv) (iii)
- (4) (iii) (i) (ii) (iv)
- और ज्या झाडांची बी उघडी असते, ती झाडे कोणत्या गटात मोडतात?
 - (1) अँजिओस्पर्म
- (2) जिम्नोस्पर्म
- (3) ट्रॅचिओफायटा
- (4) क्रिप्टोगॅम्स

Plants whose seeds are naked, are classified in which group?

- (1) Angiosperms
- (2) Gymnosperms
- (3) Tracheophyta
- (4) Cryptogamms

81. आंतरिक कीड म्हणजे काय?

- (1) एखाद्या महिन्यात वारंवार येणारी
- (2) एखाद्या प्रदेशात येणारी
- (3) एखाद्या प्रदेशात वर्षानुवर्षे असणारी
- 🐠 एखाद्या प्रदेशात तीव्र स्वरूपात असणारी

How the occurrence of Endemic pest is defined?

- (1) Occurs frequently in months
- (2) Occurs in few localities
- (3) Occurs in the same area year after year
- (4) Occurs in an area in severe form

82. खारपाण पट्ट्यातील शेतीतील सिंचनामुळे पिकांच्या उत्पादनावर परिणाम होण्याची कारणे म्हणजे

- (a) जिम्नीच्या पोताच्या निष्कृष्ट दर्जामुळे 🛩
- (b) पिकांची वाढ खुंटल्यामुळे
- (c) पानांच्या पिवळेपणामूळे
- (d) जमिनीतील क्षारांच्या संचयामुळे 🗸

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत?

(1) (a) फक्त

- (2) (a) आणि (b) फक्त
- (3) (a), (b) आणि (c) फक्त
- (a) आणि (d) फक्त

Irrigation in the fields of saline tract affects the productivity of crops because of :

- (a) Degradation of soil structure
- (b) Growth inhibition of plants
- (c) Leaf discolouration
- (d) Salt accumulation in soil

Which of the given above statement/statements is/are correct?

(1) (a) only

(2) (a) and (b) only

- (3) (a), (b) and (c) only
- (4) (a) and (d) only

डेंग्यू विषाण्

हिपॅटायटीस ब

(4)

D

खालीलपैकी कोणता विषाणू एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीमध्ये संक्रमित सुई किंवा असुरक्षित लैंगिक संबंधामुळे

हिपॅटायटीस अ

- 83 पसरतो?
 - From the following viruses, which one transfers from one person to other via infected needles or unprotected sex?

(3)

- Hepatitis B (1)Dengue virus (2)(4)Rota virus Hepatitis A (3)
- निर्जंतुकीकरण करण्यासाठी खालीलपैकी कोणाचा

(2)

- अतिनील प्रकाश ओटोक्लेव (2)
- सोडियम कार्बीनेट इन्फ्रारेड किरण (4)(3)

रोटा वायरस

Which of the following is used to disinfect surfaces?

(1)Ultraviolet light

Autoclave (2)

Infrared light (3)

Sodium Carbonate (4)

कोणत्या शास्त्रज्ञाने देवी रोगावरील लसीचा शोध लावला?

लुई पाश्चर

एडवर्ड जेनर

अलेक्झांडर फ्लेमिंग (3)

सेल्मन वॉक्समन

Which scientist discovered small pox vaccine?

Louis Pasteur (1)

Edward Jenner (2)

Alexander Flaming (3)

Selman Waksman (4)

n कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

87.

A16	शी निगडीत कोणते गृहीतक बरोबर आहे भगारेट ओढणे हे आरोग्यासाठी हानिकार	27	नेट पाकिटावर छापलेली असत
86. दिलेल्या विधाना	शी निगडीत कोणते गृहीतक बरोबर आहे	क आहे' अशी माहिती सिंगा	
विधान : 'रि	भगारेट ओढणे हे आरोग्यासीठा हा। १९४०		
गृहीतक : (i)	सिगारेट पाकिटावर लिहीलेली माहित	नी लोक वाचतात. विलेल्या इशाऱ्याचा गांभीया	ने विचार करतात.
पर्यायी उत्तरे :			
	तक (i) बरोबर		
	ाक (ii) बरोबर		
(3) गृहीतक (i)	आणि (ii) दोन्ही बरोबर		
(1)	्र १ क नो गरीत	ant.	1 =: carette
Find out which	आणि (ii) दान्हा बराबर नाहारा assumption is correct from the g 'Cigarette smoking is injurious t	given statement.	on is given on the cigarette
Statement :	'Cigarette smoking is injurious t	o Health, this had	
	Dacker, because,	ilea cigaret	le Dackes
Assumption :	1- toko coriolis	ly the warning given or	n cigarette packet
Answer Option			
_	sumption is correct		
(2) Only (ii) as	sumption is correct		
(3) Both (i) and	d (ii) assumptions are correct		
(4) Both (i) and	l (ii) assumptions are not correct		
		ी जेन्द्रान त 18 खेळाड कि	केट खेळतात. जर 12 खेळाडू
एका क्लबमध्ये 80 खे	ळुडू आहेत. त्यातील 36 खेळाडू कबड् दोन्हीही खेळ खेळत असतील तर किर्त	में उनके खेळाड कबड़डी अ	थवा क्रिकेट खेळत नाहीत ?
कबड्डी व क्रिकेट है		10% (4)	5%
(1) 20%	(2) 15% (3)	10% (4)	
There are 80 player	ers in a club, of which 36 play I Cricket, what is the percentage	of players who do no	ot play either Kabaddi or
both Kabaddi and Cricket?	Cricket, what is the percentage		
(1) 20%	(2) 15% (3)	10% (4)	5 %
(1) 20 %			
आगगाडीत बसन एक व	यक्ती इलेक्ट्रीक खांबांची संख्या मोज	ते आहे. दोन खांबातील अ	ांतर 50 मीटर आहे आणि त्या
आगगाडीचा वेग ताशी ४	40 किमी आहे तर 5601 खांब मोजण्य	गसाठी किती तास लागतीत	न?
1) 7 तास	(2) 6 तास (3)	5 तास (4)	3 तास
/	, a person is counting the num		
wo poles is 50 metr	res and the speed of the train is	s 40 km/hour. Then h	Ow many hours will the
erson require to co	unt 5601 poles ?		- Jacus Will the
) 7 hours	$(2) 6 \text{ hours} \qquad (3)$	5 hours (4)	3 hours

A, B, C, D, E आणि F एका ओळीत उभे आहेत. B हा F आणि D च्या मध्ये उभा आहे. E हा A आणि C च्या मध्ये उभा आहे. A हा F किंवा D च्या लगेच पुढे नाही. C हा D च्या लगेच पुढे नाही. F हा कोणत्या जोडीच्या मध्ये उभा आहे?

- (1) B आण D
- (2) B आणि A
- (3) B आणि E

(4) B आणि C

Six students A, B, C, D, E and F are standing a row. B is between F and D. E is between A and C. A does not stand next to either F or D. C does not stand next to D. F is between which of the following pair of students?

- (1) B and D
- (2) B and A
- (3) B and E
- (4) B and C

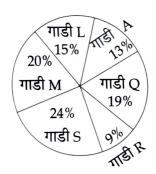
90. एका सांकेतिक लिपीत RED = 9 आणि BLUE = 10 तर WHITE = ?

- (1) 13
- (2) 15 2124
- (3) 17
- (4) 19

In a code language, RED = 9 and BLUE = 10. Then WHITE = ?

- (1) 13
- (2) 15
- (3) 17
- (4) 19

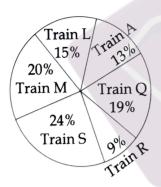
91. विविध रेल्वे गाड्यांमधील प्रवाशांचे शेकडा प्रमाण पुढील वर्तुळखंडात दर्शविले आहे.

प्रवाशांची एकूण संख्या = 8500 आहे तर गाडी S, M आणि L यांची मिळून सरासरी प्रवाशी संख्या किती?

- (1) 1521
- (2) 1641
- (3) 1672
- (4) 1651

The percentage distribution of passengers in different trains are shown in the following pie-chart.

Total number of passengers = 8500. What is the average number of passengers in Trains S, M and L together?

- (1) 1521
- (2) 1641
- (3) 1672
- (4) 1651

36

92 आंब्याचे झाड पेरू व लिंबुच्या झाडाच्या मध्ये आहे. पपईचे झाड लिंबुच्या झाडाजवळ आहे पण आंब्याच्या व पेरूच्या झाडाजवळ नाही. पपईच्या उजवीकडे नारळाचे झाड आहे पण पेरूच्या झाडाच्या डावीकडे कोणतेच झाड नाही.

खालीलपैकी कोणती विधान/ बरोबर आहे/आहेत?

- (i) लिंबुचे झाड पपई आणि आंब्याच्या झाडाच्या मध्ये आहे.
- (ii) पपईचे झाड नारळ आणि लिंबुच्या झाडाच्या मध्ये आहे.
- (iii) पपईचे झाड नारळाच्या झाडाजवळ आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त विधाने (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- (2) फक्त विधाने (i) आणि (iii) बरोबर आहेत
- (3) फक्त विधाने (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- विधाने (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

Mango tree is in the middle of Gauva and Lemon tree. Papaya tree is near the Lemon tree but no near the Mango tree and Gauva tree. At the right side of Papaya tree is Coconut tree but at the left side of Gauva tree no any tree.

Which statement/s of following is/are correct?

- (i) Lemon tree is between the Papaya and Mango tree.
- (ii) Papaya tree is between Coconut and Lemon tree.
- (iii) Papaya tree is near Coconut tree.

Answer Options:

- (1) Only (i) and (ii) statements are correct
- (2) Only (i) and (iii) statements are correct
- (3) Only (ii) and (iii) statements are correct
- (4) (i), (ii) and (iii) all statements are correct

93. जर इंग्रजी अक्षरे, A ते M मधील अक्षरे अनुक्रमे 1 ते 13 पर्यंतची संख्या दर्शवित असतील आणि N शून्य दर्शवित असेर आणि O ते Z मधील अक्षरे अनुक्रमे -1 ते -12 पर्यंत असतील तर SUCCESS दर्शविणाऱ्या पूर्णांकाची बेरीज किर्त असेल ?

- (1) -11
- (2) 11

(3) 16

(4) 20

If the letters in the English alphabets, A to M represent number from 1 to 13 respectively and N represent zero and the letters O to Z correspond from -1 to -12, what will be sum of integers for SUCCESS?

- (1) -11
- (2) 11

- (3) 16
- (4) 20

कच्या कामासाव जागा / SPACE FOR ROUGH WORK 13 11 12 13 -5-7+6+5+/5-5

2y ravotseofo

72ti

94. एका शाळेच्या इयत्ता नववीच्या विद्यार्थ्यांच्या A, B, C, D या चार तुकड्या आहेत. खाली दिलेल्या तक्त्यात सहामाही आणि वार्षिक परीक्षेचा निकाल दर्शविला आहे.

0	विद्यार्थी संख्या			
निकाल	तुकडी–A	तुकडी–B	तुकडी–C	तुकडी–D
दोन्ही परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थी	24	25	15	17
सहामाही परीक्षेत अनुत्तीर्ण परंतु वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण विद्यार्थी	14	13	18	18
सहामाही परीक्षेत उत्तीर्ण परंतु वार्षिक परीक्षेत अनुत्तीर्ण विद्यार्थी	8	17	11	15
दोन्ही परीक्षेत उत्तीर्ण विद्यार्थी	64	55	46	70

तर वार्षिक परीक्षेत कोणत्या तुकडीचे पास होण्याचे प्रमाण सर्वात जास्त आहे?

(1) B

D

- (2) A
- (3) D
- 4) (

A school has four divisions A, B, C and D of ninth standard students. The results of half-yearly and annual examinations are shown in table given below.

Result	No. of students				
Result	Section	A	Section B	Section C	Section D
students failed in both examinations	24		25	15	17
students failed in half-yearly but passed in annual exams	14	1	13	18	18
students passed in half-yearly but failed in annual exams	8		17	11	15
students passed in both examinations	64		55	46	70

Which division has the maximum passing rate in the annual examinations?

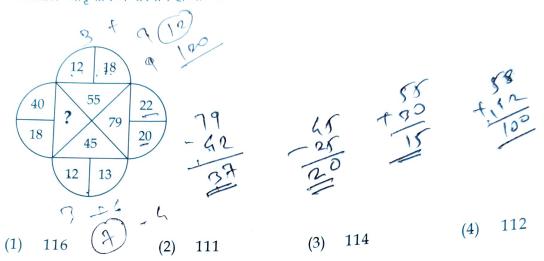
- (1) B
- (2) A
- (3) D
- (4) C

A16

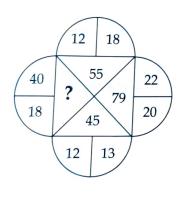
38

BYJU'S EXAM PREP

95. खालील आकृतीमध्ये प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

What will be the number at the place of question mark?

- (1) 116
- (2) 111
- (3) 114
- (4) 112
- 96. A आणि B एक काम एकत्रितपणे 15 दिवसात पूर्ण करतात B एकटा तेच काम 20 दिवसात पूर्ण करतो तर A एक तेच काम किती दिवसात पूर्ण करेल?
 - (1) 60
- (2) 45
- (3) 40
- (4) 30

If A and B together can complete a piece of work in 15 days and B alone in 20 days. In how man days can A alone complete the work?

- (1) 60
- (2) 45
- (3) 40
- (4) 30

U					39		A16		
97.	250 वेळ) मीटर लांबीची रेल्वेग लागेल?	गाडी त	शि 45 कि.मी. वेगार	ने धावते,	तर 250 मी. लांबी	चा प्लॅटफॉर्म ओलांडण्यासाठी किती		
	(1)	36 सेकंद	(2)	40 सेकंद	(3)	50 सेकंद	(4) 45 सेकंद		
	A tr	A train 250 metres long running at a speed 45 km/hr, how long does it take to pass a platform of length 250 metres ?							
	(1)	36 Seconds	(2)	40 Seconds	(3)	50 Seconds	(4) 45 Seconds		
98.		एक माणूस मुंबईहून पुण्याला 4 किमी प्रति तास या वेगाने जातो आणि 6 किमी प्रति तास वेगाने परत येतो. तर त्याचा एकूण प्रवासाचा सरासरी वेग किती?							
	(1)	4.8 किमी/तास	(2)	5 किमी/तास	(3)	4.2 किमी/तास	(4) 5.6 किमी/तास		
	A n 6 kr	nan goes to Mun n/hr. What is his	nbai f avera	rom Pune at a sage speed of the	speed o entire j	of 4 km/hr and ourney?	d returns to Pune at a speed of		
	(1)	4.8 km/hr	(2)	5 km/hr	(3)	4.2 km/hr	(4) 5.6 km/hr		
99.	अनुद्र	अनुक्रमे 1 ते 97 मधील नैसर्गिक संख्यांची सरासरी काढा.							
	(1)	47	(2)	37	(3)	48	(4) 49		
	Find	d the average of 1	natura	al numbers betw	veen 1	to 97.			
	(1)	47	(2)	37	(3)	48	(4) 49		
	रविने सुधीरला एक वस्तू 6% नफ्याने विकली. सुधीरने ती वस्तू 5% तोट्याने गोपालला विकली. जर गोपाल खरेदीची किंमत रूपये 2014 असेल तर रविची खरेदीची किंमत किती?								
	(1)	रूपये 2000	(2)	रूपये 2011) रूपये 2020	(4) रूपये 1900		
	Ravi Gopa	sold an article t al paid Rs. 2014	to Suc	dhir at a profit he article, find	of 6% the cos	who in turn s at price of the	old that to Gopal at a loss of 5% article for Ravi :		
	(1)	Rs. 2000	(2)	D- 2011		Rs. 2020	(4) Rs. 1900		